

Józef Iwanicki

Kazanie na pogrzebie śp. ks. doc. Józefa Dajczaka

Collectanea Theologica 36/1-4, 235-236

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nieć ostatnią pracę naukową zmarłego, która wkrótce ukaże się nakładem Księgarni św. Wojciecha: „Typologia katechetów a talent katechetyczny”. Wydania jej już nie doczekał.

Mimo licznych zajęć ks. Józef Dajczak nie zaprzestał swej działalności duszpasterskiej. Toteż obok rozpraw naukowych i artykułów naukowych pisywał ustawicznie artykuły popularne, skierowane do szerokiej rzeszy odbiorców. Istnieje ich około 22, rozsianych po różnych popularnych pismach.

Odszedł człowiek szeroko w Polsce znany, zasłużony na polu katechetyki. Jego poszukiwania naukowe i jego sylwetka pozostaną na długo w pamięci tak jego uczniów i kolegów, jak szerokiej rzeszy katechetów polskich.

Warszawa

KS. JAN CHARYTAŃSKI SJ

KAZANIE NA POGRZEBIE ŚP. KS. DOC. JÓZEFA DAJCZAKA

Przy śmierci, przy trumnie — w stosunku do zmarłego — mówiąc przenośnie można nazwać ziemskie życie przepracowanym dziełem. Dzieło profesorskiego życia posiada specjalny charakter. Ta specjalność dzieła życiowego śp. doc. ks. Józefa Dajczaka ujawnia się — jakby — w trzech księgach.

Z tych ksiąg pierwsza zawiera jego słowa, zdania pisane i drukowane. W tej księdze da się wyróżnić dwie części. Jedna część obejmuje siedem rozpraw naukowych o objętości przeszło tysiąca stron; nie mniej obszerna jest druga część księgi, gdyż obejmuje przeszło 70 artykułów i recenzji. Tak w krótkim podsumowaniu prezentuje się dorobek pisarski śp. ks. Dajczaka.

Druga księga zawiera jego słowa, zdania mówione: tu — znowu — da się wyróżnić — jakby odpowiedniki trzech rozdziałów: z nich pierwszy obejmuje sześćioletni okres wykładania w lwowskim seminarium duchownym; drugi — stanowi czteroletni okres prowadzenia wykładów w nyskim seminarium duchownym; wreszcie trzeci najdłuższy, bo trzynastoletni poświęcony był dydaktycznym i naukowym pracom w charakterze docenta przy katedrze pedagogiki i katechetyki na Akademii Katolickiej w Warszawie. Oto pokrótce nakreślony wykaz osiągnięć śp. ks. Dajczaka.

W trzeciej księdze — już nie chodzi o słowa, zdania: tematem tej książki jest wartościowanie i same wartości. Na pierwszym planie należy wymienić taką wartość, jak jest duża erudycja, szeroka znajomość literatury przedmiotu zainteresowania. Duża erudycja, rozległa znajomość literatury stanowi cenne narzędzie i skuteczny środek wykonywania pracy pisarskiej oraz dydaktycznej. Ta erudycja miała swe źródło w drugiej wartości, którą jest wielka pracowitość: śp. X. Dajczak nierozzerwalnie zespolił swe życie z nauczaniem i książką; ani wakacje, ani chorowania nie zdołały go oderwać od książki; nie rozstawał się z książką nawet w chorobie przedśmiertnej: autentycznie można powiedzieć: zakończył swój żywot pracowity z książką przed oczyma, z książką w rękę. Trzeba tu zaznaczyć, że w tej księdze nie figurował tytuł profesorski, pożądana wartość dla długoletniego pracownika naukowego; wprawdzie kilka tygodni temu rozpoczęto przewód, przygotowujący przyznanie tytułu profesora nadzwyczajnego, niestety śmierć nie pozwoliła doczekać zakończenia przewodu. Śp. x. Dajczak nie posiadał tytułu profesora, ale we wszystkich środowiskach, w jakich pracował, ze strony wszystkich: zarówno profesorów, jak studentów przyznawano mu bez zastrzeżeń bardzo zaszczytny tytuł wyjątkowo dobrego człowieka. Jego dobroć nie była wynikiem przejściowych nastrojów, ale stanowiła wyraz wewnętrznej dyscypliny, systemu postępowania. Dobroć ta ujawniała się w wyrozumiałości, cierpliwości, życzliwości, gotowości do pomocy i usług dla innych: kształcąc innych sam siebie wewnętrznie ukształtował. Te streszczone księgi stanowią całokształt chlubnego życia śp. x. Dajczaka.

Oto teraz przed Bogiem mądrości, dobroci, pokoju stanął x. Dajczak ze swoją wiedzą, ze swoją dobrocią ofiarną, ze swoją pracowitością pełną znoju, a my jego koledzy, przyjaciele, uczniowie jesteśmy tu, by go pożegnać: niech to pożegnanie wyrazi się w słowach modlitwy: Panie, racz mu dać wieczny odpoczynek, a światłość Twej mądrości i dobroci niechaj mu świeci na wieki, amen.

KS. J. IWANICKI